

NEMZETGAZDASÁGI MINISZTERIUM

55 344 07 Vállalkozási mérlegképes könyvelő szakképesítés-ráépülés

Komplex szakmai vizsga Szóbeli vizsgatevékenysége

A vizsgafeladat megnevezése:

Számviteli- és elemzési-ellenőrzési feladatok ellátása

A) Számviteli feladatok ellátása

A vizsgafeladat ismertetése: a számviteli feladatok a gyakorlatban követelménymodul szakmai ismereteinek mindegyikét tartalmazza.

A vizsgafeladat időtartama: 20 perc (ebből felkészülési idő 10 perc)

A vizsgafeladat aránya: 15%

B) Elemzési-ellenőrzési feladatok ellátása

A vizsgafeladat ismertetése: az elemzési és az ellenőrzési feladatok ellátásához kapcsolódó szakmai követelmények megadott témaköreinek mindegyikét tartalmazza.

A vizsgafeladat időtartama: 30 perc (ebből felkészülési idő 15 perc)

A vizsgafeladat aránya: 15%

Jóváhagyta:

Segédeszköz: nem használható

Érvényes: 2018. január 3-tól

A tételsor a 27/2012. (VIII. 27.) NGM rendelet (29/2016. (VIII.26.) NGM rendelet által módosított) Vállalkozási mérlegképes könyvelő szakképesítés-ráépülés szakmai és vizsgakövetelménye alapján készült.

2018

A) Számviteli feladatok ellátása

1. tétel

A számvitel szabályozásának szükségessége és a magyar szabályozás szintjei! A számviteli törvény célja, személyi hatálya. A számviteli törvény által meghatározott számviteli alapelvek tartalma, csoportosítása és érvényesülésük a törvény szerinti beszámoló készítésénél, példákon keresztül.

A pénznemváltás számviteli szabályozása.

2. tétel

A beszámolási kötelezettség, a beszámoló fajtái. A beszámolók közötti választásra vonatkozó szabályok. A számviteli politika fogalma. A számviteli politika keretében elkészítendő szabályzatok. A leltár és a leltározás fogalma, a hozzájuk kapcsolódó számviteli szabályok. A bizonylati elv és a bizonylati fegyelem érvényesülése.

A szétválás (kiválás, különválás) számviteli feladatai.

3. tétel

A mérleg fogalma, felépítése és tételeinek tartalma a számviteli törvény szabályai szerint. A mérleget jellemző fő összefüggések.

Az ellenőrzés és önellenőrzés számviteli feladatai.

4. tétel

Az eredménykimutatás fogalma, felépítése és tételeinek tartalma a számviteli törvény szabályai szerint. Az eredménymegállapítás lehetséges módjai. Az aktivált saját teljesítmény fogalma és szerepe az eredménymegállapítás során.

A konszolidált éves beszámoló fogalma és szerepe. Konszolidált beszámoló készítési kötelezettséghez kapcsolódó határértékek. Mentésítési szabályok.

5. tétel

Az immateriális javak fogalma, számviteli kezelése. Az immateriális javak mérlegképessége, a bekerülési érték megállapítása. Amortizáció és terven felül értékcsökkenési leírás. Az immateriális javakkal kapcsolatos további gazdasági események. Immateriális eszközök a kiegészítő mellékletben. Az immateriális javak analitikus nyilvántartása. (Az értékhelyesbítésről nem kell a tétel kapcsán beszélnie.)

Az egyesülések (beolvadás, összeolvadás) és az átalakulás (társasági forma váltás) számviteli feladatai.

6. tétel

A tárgyi eszközök fogalma, számviteli kezelése. A tárgyi eszközök bekerülési értékének megállapítása. A tárgyi eszközök bekerülésének egyéb – beszerzésen túlmutató – esetei. A karbantartás és a felújítás. A tárgyi eszközök analitikus nyilvántartása. (Az állatokról és az értékhelyesbítésről nem kell a tétel kapcsán beszélnie.)

A göngyölegek fogalma és számviteli elszámolása.

7. tétel

Tárgyi eszközökkel kapcsolatos év végi tennivalók. Az értékcsökkenés és terven felül értékcsökkenési leírás. A tárgyi eszközök kikerülésével kapcsolatos gazdasági események. Tárgyi eszközök a kiegészítő mellékletben. (Az állatokról és az értékhelyesbítésről nem kell a tétel kapcsán beszélnie.)

A felszámolás számviteli feladatai.

8. tétel

A befektetett pénzügyi eszközök fogalma, számviteli kezelése. A befektetett pénzügyi eszközök csoportosítása. A befektetett pénzügyi eszközök értékelése. A befektetett pénzügyi eszközökkel kapcsolatos gazdasági események hatása a mérlegre és az eredménykimutatásra. Befektetett pénzügyi eszközök a kiegészítő mellékletben. (Az értékhelyesbítésről nem kell a tétel kapcsán beszélnie.)

Az osztalékfizetési korlát számítása.

9. tétel

A vásárolt készletek fogalma, csoportosítása és számviteli kezelése. A vásárolt készletek bekerülési és fordulónapi értékelése. A vásárolt készletekkel kapcsolatos gazdasági események hatása a mérlegre és az eredménykimutatásra. A vásárolt készletek nyilvántartási lehetőségei. A csoportos készletértékeléssel kapcsolatos számviteli szabályozás. Vásárolt készletek a kiegészítő mellékletben.

A végelszámolás számviteli feladatai.

10. tétel

A saját termelésű készletek fogalma, fajtái. A saját termelésű készletek nyilvántartási lehetőségei. Az egyes nyilvántartási módokhoz kapcsolódó, eredménymegállapítást érintő megfontolások. A termelési folyamat elszámolása (input költségelszámolás) a különféle nyilvántartási módok alkalmazása esetén. (A raktárra vétel már nem tétele.) Saját termelésű készletek a kiegészítő mellékletben. (Az állatokról nem kell beszélnie!)

A befektetett eszközök értékhelyesbítésének számviteli szabályai.

11. tétel

A saját termelésű készletek raktárra vételének (output költségelszámolás) és értékesítésének elszámolása a különféle nyilvántartási módok mellett. A saját termelésű készletek értékesítésen kívüli állománycsökkenéseinek (pl. hiány, kár, térítés nélküli átadás) elszámolása az egyes nyilvántartási módok mellett. (Az állatokról nem kell beszélnie!)

A hátrasorolt kötelezettség fogalma és megjelenési formái.

12. tétel

A követelések fogalma és számviteli kezelésük. A követelések bekerüléskori és fordulónapi értékelése. A követelésekkel kapcsolatos gazdasági események hatása a mérlegre és az eredménykimutatásra. A követelések analitikus nyilvántartása. Követelések a kiegészítő mellékletben.

Az üzleti jelentés készítési kötelezettség és az üzleti jelentés tartalma.

13. tétel

A – forgóeszközök között kimutatott – értékpapírok fogalma, számviteli kezelése. Az értékpapírok csoportosítása. Az értékpapírok bekerüléskori és fordulónapi értékelése. Az értékpapírokkal kapcsolatos gazdasági események hatása a mérlegre és az eredménykimutatásra. Értékpapírok a kiegészítő mellékletben.

A konszolidációs kör kialakítása.

14. tétel

A pénzeszközök fogalma, számviteli kezelése. A devizás követelések és kötelezettségek bekerüléskori és fordulónapi értékelése és az értékelés hatásainak számviteli elszámolása. Pénzeszközök a kiegészítő mellékletben.

A konszolidáció előkészítő feladatai és a tőkekonszolidációs lépések.

15. tétel

Az időbeli elhatárolások fogalma, fajtái és számviteli kezelése. Az időbeli elhatárolásokhoz kapcsolódó gazdasági események azonosítása, elszámolása.

A követelés-kötelezettség, hozam-ráfordítás és belső eredmény kiszűrés folyamatának ismertetése.

16. tétel

A saját tőke fogalma, a saját tőke elemei, a saját tőke mozgásainak jogcímei és azok könyvviteli elszámolása. Saját tőke a kiegészítő mellékletben.

Az egyszerűsített éves beszámolóval kapcsolatos különleges szabályok. (A mikrogazdálkodói egyszerűsített éves beszámoló nem tétele.)

17. tétel

A céltartalék fogalma és számviteli kezelése A céltartalékokkal kapcsolatos gazdasági események hatása a mérlegre és az eredménykimutatásra. A céltartalékokkal kapcsolatos információk a kiegészítő mellékletben.

A mikrogazdálkodói egyszerűsített éves beszámolóval kapcsolatos különleges szabályok.

18. tétel

A hosszú lejáratú és a rövid lejáratú kötelezettségek fogalma, számviteli kezelésük. A kötelezettségek bekerüléskori és fordulónapi értékelése. A kötelezettségekkel kapcsolatos gazdasági események hatása a mérlegre és az eredménykimutatásra. A kötelezettségek analitikus nyilvántartása. A kötelezettségek a kiegészítő mellékletben.

Az állatok megjelenése a magyar számvitelben: besorolási és értékelési szabályok áttekintése.

19. tétel

A jövedelemelszámolás számvitele. A személyi jellegű ráfordítások tartalma és azok könyvviteli elszámolása.

A határidős és opciós ügyletekkel kapcsolatos számviteli feladatok áttekintése.

20. tétel

Az értékesítés nettó árbevétele és az aktivált saját teljesítmények értékének fogalma, tartalma, kapcsolódó gazdasági események elszámolása.

A cash-flow kimutatás tartalma, felépítése, összeállításának módozatai.

21. tétel

Az egyéb bevételek és az egyéb ráfordítások fogalma, tartalma, kapcsolódó gazdasági események elszámolása. A pénzügyi eredmény összetevői, az azokhoz kapcsolódó gazdasági események elszámolása.

A működési, befektetési és a finanszírozási cash-flow részletes tartalma.

22. tétel

A költség és ráfordítás fogalma, a költségek és ráfordítások csoportosításának lehetséges fajtái. A költségelszámolás lehetséges módjai a számviteli törvény alapján. Az önköltségszámítás szabályozása és az önköltség tartalma.

A kapcsolt felekkel folytatott ügyletek számviteli következményei (tagolástan, közzététel).

23. tétel

A beszámolókészítés folyamata, a főkönyvi könyvelés, az összesítő-ellenőrző kimutatások fajtái és tartalma. A nyitás és a zárás technikai menete. Az eredményfelosztás kezelése. Az üzleti év, a fordulónap és a mérlegkészítés időpontjának tartalma és jelentősége. Letétbehelyezés és közzététel szabályai.

A valós értéken történő értékelés alkalmazási köre és a valós értékeléshez kapcsolódó főbb szabályok a magyar számviteli szabályozás szerint.

B) Elemzési-ellenőrzési feladatok ellátása

1. tétel

- a) Az innovációs tevékenység elemzése. A fejlesztési döntések előkészítéséhez alkalmazható módszerek. Termék- (gyártmány-) fejlesztési döntések előkészítése. Gyártásfejlesztési (eljárás-fejlesztési) döntések előkészítése. Gazdasági kalkuláció összeállítása.
- b) A műszaki fejlesztési és a termeléselőkészítő tevékenység ellenőrzése.

2. tétel

- a) Az emberi erőforrás felhasználásához kapcsolódó költségek elemzése a termelő tevékenységet folytató és a kereskedelmi vállalkozásoknál; a munkaerőköltségek és a személyi jellegű ráfordítások elemzése, a bérigazdálkodás átfogó elemzése, a bérfelhasználás gazdaságosságának elemzése.
- b) A bérigazdálkodás ellenőrzése: a bérezési és anyagi ösztönzési rendszerek ellenőrzése, a bérelszámolás ellenőrzése.

3. tétel

- a) A tárgyi eszköz gazdálkodás egyes elemzési feladatai: a tárgyi eszköz-állomány összetételének, állagának, használhatóságának elemzése. A tárgyi eszközök kapacitáskihasználásának vizsgálata termelő tevékenység esetén (értékadatok alapján, a műszaki kapacitáskihasználás elemzése, a kapacitáskihasználás változásának hatása a vállalkozás költségeire, a gazdasági kapacitáskihasználás vizsgálata), illetve kereskedelmi vállalkozásoknál.
- b) A tárgyi eszköz gazdálkodás ellenőrzési feladatai. A tárgyi eszközök kihasználtságának ellenőrzési vonatkozásai. A beruházások ellenőrzése. A karbantartások, javítások ellenőrzése.

4. tétel

- a) Az értékesítési tevékenység elemzése a döntések végrehajtásának szakaszában és utólagosan; az ajánlatok vizsgálata, a rendelésállomány elemzése, valamint az értékesítési összetétel és volumen alakulásának vizsgálata.
- b) A piaci tevékenység ellenőrzése. A rendelésállomány ellenőrzése, értékelése. A szerviztevékenység ellenőrzése.

5. tétel

- a) A termelő-szolgáltató tevékenység teljesítményének elemzése. A termelés mérése, számbavétele. A termelési érték elemzése. A termelés összetételének elemzése. A termelés ütemességének vizsgálata.
- b) A termelési folyamat ellenőrzése. A saját termelésű készletek értékesítésének ellenőrzése.

6. tétel

- a) A kereskedelmi tevékenység teljesítményének vizsgálata. Az áruforgalom átfogó elemzése. Az értékesítési forgalom alakulásának elemzése. Az értékesítés összetételének elemzése.
- b) A kereskedelmi értékesítés ellenőrzése. Az áruellátás (árubeszerzés) és a készletgazdálkodás elemzése és ellenőrzése kereskedelmi tevékenység esetén.

7. tétel

- a) Fejlesztési tevékenység elemzése a döntések meghozatala után. A termék életciklusának elemzése.
- b) Az ellenőrzés fogalma, célja, tárgya, módszere. Az ellenőrzési rendszer. Az ellenőrzés általános jellemzői. Az ellenőrzés csoportosítása, fajtái. Szabályozottság az ellenőrzésben.

8. tétel

- a) A vállalkozás pénzügyi helyzetét és annak alakulását jellemző mutatók részletes ismertetése. A cash-flow kimutatás információtartalma az elemzés céljainak megfelelően. A cash flow-kimutatás elemzésének célja, módszerei.
- b) Az ellenőrzés módszertani eszközei. A követelmények megismerése, felhasználása az ellenőrzésben. A tényhelyzet megismerése rendszerorientált megközelítéssel. A tényhelyzet megismerése közvetlen részletes vizsgálattal.

9. tétel

- a) A vállalkozás eredményének utólagos elemzése: a nagyvonalú eredményelemzés módszerei termelőtevékenységnél. Az eredményre ható tényezők számszerűsítése az egyes módszereknél.
- b) Az ellenőrzési tevékenység stratégiai és operatív tervezése, az ellenőrzési munkaterv.

10. tétel

- a) A vagyoni helyzet alakulásának mutatói, a vagyoni helyzet átfogó elemzése a mérleg adatai alapján. Vertikális és horizontális mérlegelemzés.
- b) A mérleg vizsgálata I.: Az eszközök vizsgálatának feladatai, lehetséges módszerei, a vizsgálandó dokumentumok és nyilvántartások.

11. tétel

- a) Az emberierőforrás-gazdálkodás elemzése. Az élők munkája teljesítményének elemzése termelő, szolgáltató és kereskedelmi tevékenység esetén.
- b) A mérleg vizsgálata II.: A források vizsgálatának feladatai, lehetséges módszerei, a vizsgálandó dokumentumok és nyilvántartások.

12. tétel

- a) Eredményelemzés a tervezés szakaszában. Az eredménytervezés és módszerei: nagyvonalú eredménytervezési módszereket segítő elemzések, az optimális eredménytervezést segítő számítások, a részletes eredménytervezés. A várható eredmény évközi folyamatos elemzése.
- b) A költséggazdálkodás ellenőrzése termelő és kereskedelmi tevékenység esetén.

13. tétel

- a) A termékszintű jövedelmezőség és a jövedelmezőség alakulásának átfogó elemzési módszertana a vállalkozás szintjén. A jövedelmezőségi mutatók rendszerbe foglalása.
- b) Az éves beszámoló kiegészítő mellékletének ellenőrzése. Az üzleti jelentés ellenőrzése.

14. tétel

- a) A vállalkozás eredményének utólagos elemzése: az egyes tényezők hatásainak részletes elemzése termelő tevékenységnél.
- b) Az éves beszámoló eredménykimutatásának ellenőrzése I.: az üzemi, üzleti tevékenység eredményének az ellenőrzése; a vizsgálat lehetséges módszerei, vizsgálandó dokumentumok és nyilvántartások.

15. tétel

- a) Az egyes mérlegtételek részletes elemzése az abszolút és relatív eltérések módszerével.
- b) A vállalkozások belső ellenőrzése. A belső kontrollrendszer és komponensei. A belső kontrollrendszer értékelése, felülvizsgálata. A függetlenített belső ellenőrzés. A belső ellenőrzési szervezettel szembeni elvárások.

16. tétel

- a) A gazdasági hatékonyság elemzése a vállalkozásoknál termelő, szolgáltató tevékenység esetén. A termelőtevékenység hozammutatói és erőforrásai. Hatékonysági mutatók.
- b) A gazdasági társaságok tulajdonosi ellenőrzése: a felelős társaságirányítás szerepe a tulajdonosi ellenőrzésben. A tulajdonosok, az igazgatóság, a felügyelő bizottság és az auditbizottság szerepe a tulajdonosi ellenőrzésben.

17. tétel

- a) Az elemzés fajtái, csoportosítása. Az operatív döntéstámogatás elemzési módszerei: statisztikai és matematikai módszerek, a kalkulációs módszerek, a tényezőkre bontás módszerei. Az ABC- (Pareto-) elemzés. A stratégiai döntéstámogatás főbb elemzési módszerei. Az elemző munka fő szakaszai, tervezése és végrehajtása.
- b) Az ellenőrzés általános munkaszakaszai: az ellenőrzésre való felkészülés és adminisztratív előkészítés, a vizsgálati program végrehajtása. Az ellenőrzés tervezéséhez kapcsolódó főbb megfontolások.

18. tétel

- a) A gazdasági hatékonyság elemzése a vállalkozásoknál kereskedelmi tevékenység esetén. A kereskedelmi tevékenység hozammutatói. Az élőmunka- és eszközhatékonyság mutatói a kereskedelemben.
- b) A számvitel belső szabályozottságának ellenőrzése. A számviteli politika ellenőrzése. A leltározási szabályzat átfogó ellenőrzése. Az értékelési szabályzat ellenőrzése. A pénzkezelési szabályzat ellenőrzése. Az önköltségszámítási szabályzat ellenőrzése. A számlarend vizsgálata.

19. tétel

- a) A költséggazdálkodás elemzése. Aktív önköltségcsökkentési lehetőségek. Viszonylagos önköltségcsökkentés. A közvetett költségekkel történő gazdálkodás, a közvetett költségek tervezésének módszerei.
- b) Az adóellenőrzés. Az adóhatóságok és ellenőrzéssel kapcsolatos hatásköreik. Az adóhatóságok általános ellenőrzési szabályai. Az adóhatósági ellenőrzés folyamata. Az adóhatósági ellenőrzés fajtái. Az ellenőrzési és a hatósági eljárás során keletkező főbb dokumentumok.

20. tétel

- a) A termékek és szolgáltatások minőségének vizsgálata a vevői elégedettség szempontjából. A gyártási folyamat és a késztermékek minőségének elemzése. A minőséggel kapcsolatos költségek vizsgálata.
- b) Az informatikai audit. Kockázati alapú megközelítés. Az informatikai környezet és tevékenység felmérése. Az általános informatikai kontrollok vizsgálata. Az információs rendszerek működtetésének kontrolljai.

21. tétel

- a) A kereskedelmi vállalkozás áruellátási (árubeszerzési) tevékenységének elemzése. A beszerzendő áruk mennyiségének, összetételének meghatározása. A beszerzési forrás kiválasztása. Szerződéses fedezettség.
- b) Az éves beszámoló eredménykimutatásának ellenőrzése II.: a pénzügyi eredmény és az adóráfordítás ellenőrzése; a vizsgálat lehetséges módszerei, vizsgálandó dokumentumok és nyilvántartások.

22. tétel

- a) A készletgazdálkodás elemzése kereskedelmi tevékenység esetén. Az árukészletek és a készletváltozás vizsgálata. A készletrugalmasság vizsgálata.
- b) Az ellenőrzési kézikönyv szerepe és tartalma. Az etikai kódexre vonatkozó elvek és azok értelmezése a belső ellenőrzés nemzetközi standardjai szerint.

23. tétel

- a) A kereskedelmi vállalkozás árbevétel-, költség- és eredményelemzésének sajátosságai.
- b) Az államhatalmi ellenőrzés és az igazságszolgáltatási szervek ellenőrző tevékenysége. A kormány ellenőrzési feladatai. Az államháztartási belső pénzügyi ellenőrzés. A helyi önkormányzatok törvényességi felügyelete. A pénzintézeti ellenőrzés. Az MNB ellenőrzési feladatai.

24. tétel

- a) Az elemzés fogalma, tárgya és célja. Az elemzés alapvető módszerei: analízis-szintézis, következtetések.
- b) A könyvvizsgálat és szerepe a vállalat ellenőrzési rendszerében. A könyvvizsgálat során nyújtott bizonyosság. A könyvvizsgálati kockázat elemi és azok jelentése.

25. tétel

- a) A piaci döntések előkészítése során alkalmazható elemzések: árakkal kapcsolatos számítások, a vevők hasznosságának elemzése. Költségalapú és piacvezérelt árképzés.
- b) A bizonylati elv, a bizonylati fegyelem és a bizonylatolás ellenőrzése. A bizonylatok alakai és tartalmi követelményeinek ellenőrzése. A szigorú számadási kötelezettség és ellenőrzése. A vagyonsvédelem ellenőrzése. Az eszközök biztonságának ellenőrzése. A vásárolt szolgáltatások ellenőrzése. A pénz- és az értékvédelem ellenőrzési feladatai.

26. tétel

- a) Összehasonlítás a gazdasági elemzésben: összehasonlítás és összehasonlíthatóság. Az összehasonlíthatóság feltételeinek megteremtése. Az összehasonlításban előforduló torzító tényezők és azok kiszűrése: az árváltozás hatása és kiszűrésének módszerei, az összetétel-változás (arányeltolódás) torzító hatása és annak kiszűrése.
- b) A könyvvizsgáló elfogadó nyilatkozatának tartalma. A könyvvizsgálói jelentés fajtái, az egyes fajták tartalma.

27. tétel

- a) Az anyagellátási tevékenység elemzése. Az anyagfelhasználás elemzése. A készletalakulás elemzése termelőtevékenység esetén.
- b) Az anyaggazdálkodás átfogó ellenőrzése, az anyagfelhasználások ellenőrzése, az anyagok értékelésének és nyilvántartási rendjének ellenőrzése. A raktárgazdálkodás hatékonyságának ellenőrzése.

28. tétel

- a) Az emberierőforrás-gazdálkodás elemzése. A létszám nagyságának és összetételének, valamint a munkaidő-kihasználásának elemzése. Az emberierőforrás-felhasználás és a vállalati teljesítmény kapcsolatának elemzése.
- b) A számla-kibocsátási kötelezettség ellenőrzése, a számlák ellenőrzésének módszerei. A készletekkel és tárgyi eszközökkel kapcsolatos bizonylatok ellenőrzése. A bizonylatok feldolgozásának és megőrzésének ellenőrzése.

29. tétel

- a) A termékösszetétel, termékstruktúra kialakítását támogató, hosszú távú (stratégiai) döntésekhez alkalmazható elemzési módszerek.
- b) Az ellenőri megállapítások dokumentálása, az ellenőrzés minőségbiztosítása. Az ellenőrzések nyomon követése.

30. tétel

- a) A termékösszetétel, termékstruktúra kialakítását támogató, rövid távú döntésekhez alkalmazható elemzési módszerek. Az értékesítési csatornák, partnerek kiválasztása.
- b) A termelékenység (teljesítmény) alakulásának ellenőrzési szempontjai.

